

**O‘TKIR HOSHIMOVNING NUR BORKI SOYA BOR ASARI***Kimsanova Habibaxon Shuhratbek qizi**Andijon davlat chet tillari instituti**Xomidova Malohat Oktyabrjon qizi*

**Annotatsiya:** Ushbu maqolada O'tkir Hoshimovning "Nur borki soya bor" asari haqida so'z ketadi. Asarda ilgari surilgan g'oya va qarashlar ko'rib chiqiladi. Bundan tashqari, asar qahramonlarining ijobiy va salbiy xususiyatlariga to'xtalib o'tiladi.

**Kalit so'zlar:** halollik, adolatparvarlik, sevgi, hasad, odamgarchilik, do'stlik, haqparastlik.

**Аннотация:** В этой статье речь идет о произведении Уткира Хашимова "Где свет, там и тень". Рассматриваются идеи и взгляды, представленные в произведении. Кроме того, освещаются положительные и отрицательные черты героев.

**Ключевые слова:** честность, справедливость, любовь, зависть, человечность, дружба, правдолюбие.

**Abstract:** This article discusses O'tkir Hoshimov's work "Where there is light there is shadow". It examines the ideas and perspectives presented in the work. Additionally, it highlights the positive and negative qualities of the characters.

**Keywords:** honesty, sense of justice, love, envy, humanity, friendship, truthfulness.

O'tkir Hoshimov (1941-yilda Toshkentning Do'mbirobod mahallasida tug'ilgan.) Adibning hayot yo'liga nazar tashlaydigan bo'lsak, uning xat tashuvchi, musahhih, muxbir, gazetada bo'lim mudiri, nashriyotda va jurnalda bosh muharrir kabi bosqichlarni bosib o'tganiga guvoh bo'lamiz. Keyingi yillarda bir necha marta xalq deputatligiga saylangan adib Oliy Majlisda qo'mita raisi sifatida ham faoliyat ko'rsatgan. Shoir sifatida ilk she'rlarini 12 yoshida mashq qiladi va ilk kitobini talabalik yillarida nashr qilingan. Shuningdek O'tkir Hoshimov "Bahor qaytmaydi", "Tushda kechgan umrlar" "Ikki eshik orasi" "Dunyoning ishlari", "Umr savdosi", "Ikki karra ikki besh" "Daftar hoshiyasidagi bitiklar" asarlari muallifidir. Yozuvchi O'tkir Hoshimov faqatgina hikoya qilish uslubi bilan emas, balki o'quvchini chuqur o'ylashga chorlaydigan falsafiy g'oyalari bilan ham qadrlanadi va hikoya va romanlari inson tabiatining murakkab tomonlarini ko'rsatib, qahramonlarining ham kuchli, ham zaif tomonlarini ochib beradi. Hozir shu asarlardan biri "Nur borki soya bor" romanini ko'rib chiqamiz.

O'zbekiston xalq yozuvchisi O'tkir Hoshimovning "Nur borki soya bor " romani 1977 yil nashr etilgan. Nur borki soya bor romanida insoniy munosabatlar, muhabbat, sadoqat va yaxshilik-yomonlik haqidagi falsafiy savollarni o'rganadi. Bu asarda qahramonlar hayotning murakkab sinovlari va ichki ziddiyatlar bilan yuzma-yuz keladilar va shaxsiy qarorlar jamiyatga qanday ta'sir qilishi keng tasvirlanadi. Bu asarlarni tushunish uchun SSSR davlat tuzumini yanada yaxshiroq tushunish muhim rol o'ynaydi. Asarda eng qiyinchilikga boy kasablardan biri jurnalist kasbi haqida so'z yuritiladi. Asar qahramoni Sherzod hali hayotiy tajribasi kam bo'lgan yosh jurnalist, u ham xalq dardi bilan yashaydigan odam, haqparastlikni O'tkir Hoshimov singari o'ziga shior qilib olgan yigit. Muallif asarda jamiyatning muvozanati buzulganligini aks ettiradi va Sherzod obrazi orqali shu muvozanatni joyiga keltirishga harakat qiladi. Asarda dunyoning ishlari qiziq ekan. Eng oqil mavjudod inson deymiz-u ba'zan odamning arzimagan narsaga aqli yetmay qoladi, bir paqirga qimmat o'tkinchi ikir chikirlar uchun jon kuydiradi-yu, eng bebaho - salomatligidan judo bo'layotganini o'ylab o'tirmaydi, deya boshlanadi. Va shundan so'ng Sherzod kasalxonada kun sanab kunlarini o'tkazadi. Bu yerning tartib qoidalari hammaga bir bo'lsa ham, joy tanlaydigan bemorlar, kasallarning "mavqeyi"ga qarab joy taqsimlaydigan odamlar ham bor edi va Sherzod yotgan palata ikki kishilik bo'lgani uchun Sherzodga hasad ko'zi bilan qarayotgani aniq sezilardi va sezgani sayin g'ashi kelardi. Asar qahramonlaridan yana biri Sayfi Soqiyevich u Sherzodning palatada birga yotgan xonadoshi edi. Asar davomida Sayfi Soqiyevich qanday qabih ishlarga qo'l urgani va uning o'glining hasad ortidan qilgan ishlarini ko'rib o'tamiz. Sherzod kasalxonadan chiqarkan, ertasi kunidanoq ishga yo'l oladi. Va u teatr masalasi bilan yurgan edi shu chog'da Zuhra ismli qizni uchratadi va kongilda qandaydir iliqlik paydo bo'ladi. Shundan keyin Sherzod magazin tomonlarda yurganda Shoirani uchratib qoladi, u hamshira edi. Shu paytda Shoiratlas olish uchun borgan ekan, va u yerda atlas qolmasdan mojaro boshlanadi. Shoirat bundan shikoyat qilgan odamlarning shikoyatlari bilan yozib Sherzoddan bunga yordam berishini iltimos qiladi. Bu magazin Sayfi Soqiyevichlarga tegishli edi, shundan so'ng oralarida kelishmovchiliklar paydo bo'ladi. Bundan tashqari, Sirojiddin ham Zuhraga ko'z tashlab yurgan bo'ladi va muammoning chuqurlashlashiga olib keladi. Bir necha bor Sayfi Soqiyevich ham Sirojiddin ham Sherzod bilan kelishmoqchi bo'lishga harakat qilishadi va bunga Sherzod aslo rozi bo'lmaydi. Shu alamzada Sirojiddin Sherzodni mashinada urib ketishga qaror qiladi, afsuski bu rejasi o'xshamasdan uning eng yaqin do'sti bo'lgan Abduvohidni urib ketadi. Sherzod Sirojiddinning uyiga boradi shu onda Sirojiddin don qotib qoladi va Sherzod bu muammolarni hal etishni o'ylab qoyadi.

**Xulosa:** Xulosa qilib aytadigan bo'lsak , Bu asar insoniy fazilatlar, adolat, hayotning yorqin va qorong'i tomonlari haqida chuqur mulohazalar bilan to'ldirilgan. Asarda bosh qahramonning ichki kechinmalari, hayotiy muammolari va ijtimoiy adolatsizliklar tasvirlanadi. SHERZOD adolatni anglatga , Turg'unlik davri illatlarini Sayfi Soqievich, Sirojiddin singari obrazlar orqali fosh etdi.

**Foydalanilgan adabiyotlar:**

O'tkir Hoshimovning "Nur borki soya bor" kitobi Nurli dunyo nashriyot uyi 2024  
5-sinf eski adabiyoti 2015 «ShARQ» nashriyot-matbaa  
S. AHMEDOV, B. QOSIMOV,  
R. QO'CHQOROV, Sh. RIZAYEV  
Net Asar .uz